

Tikrinti mažus kiaulininkystės ūkius Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos specialistams nuo šiol padės įgaliotieji veterinarijos gydytojai. Taip siekiama patikrinti daugiau kiaulių laikymo vietų, kovojant su Afrikiniu kiaulių maru (AKM) ir kitomis kiaulių užkrečiamosiomis ligomis.

AKM toliau plinta laukinėje faunoje, todėl kyla rizika juo užsikrėsti ir kiaulėms. Veterinarijos gydytojai tikrins, kaip įgyvendintos biologinio saugumo priemonės smulkiuose ūkiuose, kuriuose laikoma ne daugiau kaip dešimt penimų kiaulių.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir privačių veterinarijos gydytojų sudarytos sutartys suteiks jiems įgaliojimus atlikti patikras, konsultuoti ir fiksuoti pažeidimus. Rinkti mokesčių ar taikyti sankcijų už pažeidimus įgaliotieji veterinarijos gydytojai negalės, tačiau apie tokius atvejus privalės pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.

Atvykęs į ūkį, įgaliotasis veterinarijos gydytojas supažindins kiaulių laikytoją su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinio padalinio viršininko įsakymu, kuriuo jam pavedama atlikti patikrinimą. Įvertinti ūkį jis galės tik gavęs kiaulių laikytojo sutikimą, tačiau jei savininkas neleis atlikti kiaulių laikymo vietų įvertinimo, apie tai nedelsiant bus pranešta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniam padaliniui.

Veterinarijos gydytojas kartu su kiaulių laikytoju apžiūrės ūkio teritoriją, kiaulių ir pašarų laikymo patalpas, laikomas kiaules ir kt. bei surašys aktą, kurį perskaitęs turės pasirašyti kiaulių laikytojas. Vertinimo metu veterinarijos gydytojas vilkės vienkartinius drabužius ir avės specialią avalynę arba vienkartinius antbačius.

Apie nustatytus biologinio saugumo reikalavimų nesilaikymo faktus įgaliotasis veterinarijos gydytojas informuos kiaulių savininką ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinį padalinį, kurio specialistai, įvertinę riziką, galės pakartotinai tikrinti ūkį ir taikyti administracines nuobaudas.

Panevėžio Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos viršininko pavaduotojas Žydrūnas Vaišvila sako, kad šiuo metu sudarinėjami Panevėžio rajone esančių tikrintinų ūkių sąrašai. Šiuo metu rajone deklaruota 319 tokių ūkių, tačiau, Ž. Vaišvilos teigimu, realiai yra daugiau, gali būti 400-500.

Pasak viršininko pavaduotojo, nemažai kiaulių laikytojų vis dar vengia jas deklaruoti ir rizikuoja užsitraukti baudas. Ž. Vaišvila primena, kad kiaulės deklaruojamos pirmą ketvirčio mėnesį – sausį, balandį, liepą, spalį.

Panevėžio rajone buferinėje zonoje esančiuose ūkiuose išskerstos 136 kiaulės, daugiausia biologinio saugumo reikalavimų neatitikusiuose ūkiuose.

Praėjusią savaitę Savivaldybės žemės ūkio skyriuje priimta 11 pareiškimų dėl kompensacijų už paskerstas kiaules, iš viso tokių priimta 17. Ž. Vaišvila sako, kad ateityje kompensacijų prašymų daugės.

Pagal kiaulių skaičių Panevėžio rajonas užima 2 vietą šalyje – deklaruota 470 bandų, jose auginama 49 tūkst. kiaulių. Tai – 7,9 proc. visų šalyje laikomų kiaulių.

Stambiuose kiaulininkystės ūkiuose paprastai biologinė sauga užtikrinama, tačiau problemų kyla mažuose ūkiuose. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba dar kartą primena pagrindinius biologinio saugumo reikalavimus, kurių reikia laikytis mažuose kiaulininkystės ūkiuose:

- privalomai ženklinti, registruoti ir tvarkyti kiaulių apskaitą,
- registruoti kiaulių laikymo vietas (bandas) bei deklaruoti jose laikomų kiaulių skaičių. Kiaules registruoti bandos atpažinimo numeriu, o prieš išvežant iš laikymo vietos – įsegti į ausį dviejų dalių įsagą su bandos numeriu,
- kiaulių registracijos duomenis atnaujinti keturis kartus per metus – kiekvieno ketvirčio pirmąjį mėnesį. Duomenis apie kiaules laikytojas gali atnaujinti pats, į Centrinę duomenų bazę suvesdamas informaciją apie laikomų kiaulių skaičių arba kreiptis į VMVT teritorinį skyrių ar ūkinių gyvūnų ženklinimo paslaugos teikėją, pateikdamas užpildytą ir pasirašytą formą,
- įrengti dezinfekcinius barjerus prie įėjimų į kiaulių laikymo vietas,
- aptverti ūkius tvoromis,
- kontroliuoti apsilankančius žmones ir transporto priemones,
- keisti drabužius ir avalynę prieš lankantis tvarte,
- šerti kiaules tik termiškai apdorotomis žaliavomis. Einamųjų metų derliaus pakratus galima naudoti tik jei jie laikyti saugyklose ne trumpiau kaip devyniasdešimt dienų,
- nelaikyti kiaulių lauke (nepriklausomai nuo metų laiko), kad išvengti kontaktų su šernais.

Pirmą kartą reikalavimus pažeidusiems asmenims gresia bauda nuo 30 iki 300 eurų, pakartotinai nustačius neatitikimų – nuo 50 iki 550 eurų. Kaip poveikio priemonė taip pat numatytas ir gyvulių konfiskavimas.

